

nemohou shromáždit požadované informace, musí upustit od uvedení (nebo dodání v případě obchodníků, kteří nejsou MSP) na trh nebo vývozu tohoto relevantního produktu. Pokud tak neučiní, došlo by k porušení Nařízení, což by mohlo vést k sankcím.

Ve druhém kroku budou společnosti muset na základě informací, shromážděných v prvním kroku, a použitím svých systémů náležitě péče ověřit a vyhodnotit riziko výskytu nevyhovujících produktů v dodavatelském řetězci, přičemž je nutné zohlednit kritéria popsaná v čl. 10. Hospodářské subjekty musí prokázat, jak byly shromážděné informace zkontrolovány podle kritérií posouzení rizik a jak toto riziko určily.

Ve třetím kroku budou muset přijmout odpovídající a přiměřená zmírňující opatření v případě, že v rámci druhého kroku zjistí větší než zanedbatelné riziko nesouladu, aby zajistily, že se riziko stane zanedbatelným, s přihlédnutím ke kritériím popsaným v čl. 11. Tato opatření je třeba zdokumentovat.

Hospodářské subjekty odebírající komodity výhradně z oblastí klasifikovaných jako nízkorizikové budou podléhat povinnosti zjednodušené náležitě péče. Podle čl. 13 budou muset shromažďovat informace v souladu s článkem 9, ale nebudou povinny posuzovat a zmírňovat rizika (články 10 a 11), pokud hospodářský subjekt neobdrží nebo se nedozví jakékoli relevantní informace včetně opodstatněných obav vyjádřených podle článku 31, které by poukazovaly na riziko, že relevantní produkty nejsou v souladu s tímto Nařízením (čl. 13 odst. 2).

(52) Kdo je to „zplnomocněný zástupce“?

Podle čl. 6 mohou hospodářský subjekt a obchodník pověřit zplnomocněné zástupce, aby jejich jménem předložili prohlášení o náležitě péči. Hospodářský subjekt nebo obchodník v takovém případě nadále odpovídají za soulad relevantního produktu.

Hospodářský subjekt, který je fyzickou osobou nebo mikropodnikem, může pověřit hospodářský subjekt nebo obchodníka na bezprostředně následujícím stupni dodavatelského řetězce, který není fyzickou osobou ani mikropodnikem, aby jednal jako jeho zplnomocněný zástupce. Hospodářský subjekt v takovém případě nadále odpovídá za soulad relevantního produktu.

(53) Mohou společnosti provádět náležitou péči jménem dceřiných společností?

Vnitřní organizace a politika náležitě péče skupiny společností (mateřská společnost a její dceřiné společnosti) není Nařízením řešeno. Hospodářský subjekt nebo obchodník, který uvádí, dodává na trh nebo vyváží relevantní produkt, je odpovědný za soulad produktu a za celkový soulad s Nařízením. Je to tedy on, kdo bude uveden v prohlášení o náležitě péči a kdo ponese plnou odpovědnost podle Nařízení.

(54) A co reimport produktu?

Jaké jsou mé povinnosti týkající se prohlášení o náležitě péči, pokud zpětně dovážím produkt, který byl předtím vyvezen z EU?

Pokud hospodářský subjekt (nebo obchodník, který není MSP) zpětně doveze produkt, který byl dříve vyvezen, a propustí jej do celního režimu „propuštění do volného oběhu“, platí stejné povinnosti, jako kdyby byl produkt uveden poprvé na trh. Při vývozu ztrácí relevantní produkt svůj celní status „zboží Unie“ a tento relevantní produkt je považován za nový produkt, pokud je následně znovu uveden nebo znovu dodán na trh. Již existující prohlášení o náležitě péči mohou hospodářskému subjektu pomoci provést náležitou péči.

(55) Kterých celních režimů se to týká?

Na relevantní produkty propuštěné do jiných celních režimů než „propuštění do volného oběhu“ nebo „vývoz“ (např. režim uskladňování v celním skladu, aktivního zušlechťovacího styku, dočasného použití atd.) se EUDR nevztahuje.

(56) Jaká je role certifikačních nebo ověřovacích schémat?

Systémy certifikace mohou členové dodavatelského řetězce využít k usnadnění hodnocení rizik v rozsahu, v jakém certifikace pokrývá informace potřebné ke splnění jejich povinností podle Nařízení. Hospodářské subjekty a obchodníci, kteří nejsou MSP, budou i nadále povinni vykonávat náležitou péči a budou nadále odpovědní za jakékoli porušení.

(57) Jak dlouho by měla být dokumentace uchovávána?

Jak dlouho by měl hospodářský subjekt uchovávat dokumentaci o provedení náležité péče? Musí obchodníci z řad MSP uchovávat příslušné informace o relevantním produktu, který uvádějí nebo dodávají na trh nebo vyvážejí? Co je považováno za počátek tohoto období?

Hospodářské subjekty shromažďují, uspořádávají a uchovávají po dobu pěti let ode dne uvedení relevantních komodit a relevantních produktů na trh nebo jejich vývozu informace a důkazy, shromážděné podle čl. 9. Na základě ustanovení čl. 10 odst. 4 a čl. 11 odst. 3 by hospodářské subjekty měly být schopny prokázat, jak byla provedena náležitá péče a jaká opatření ke zmírnění byla přijata v případě, že bylo zjištěno riziko. Příslušná dokumentace o těchto opatřeních musí být uložena po dobu nejméně pěti let po provedení náležité péče. Hospodářské subjekty jsou rovněž povinny uchovávat záznamy o prohlášeních o náležitě péči po dobu pěti let ode dne předložení prohlášení prostřednictvím Informačního systému, což je před datem uvedení produktu na trh nebo jeho vývozu. V tomto ohledu mají obchodníci, kteří nejsou MSP, stejné povinnosti jako hospodářské subjekty.

Hospodářské subjekty z řad MSP musí uchovávat informace uvedené v čl. 5 odst. 3, včetně referenčních čísel prohlášení o náležitě péči, po dobu nejméně pěti let ode dne dodání relevantních produktů na trh nebo jejich vývozu.

(58) Jaká jsou kritéria pro „produkty se zanedbatelným rizikem“?

"Zanedbatelné riziko" odkazuje na míru rizika, která se vztahuje na relevantní komodity a relevantní produkty, pokud tyto komodity nebo produkty na základě úplného posouzení informací specifických pro daný produkt a obecných informací a v případě potřeby i uplatnění

(74) Dokáže systém ukládat často používaná data?

Bude možné „ukládat“ často používaná data (např. hlavní dodavatelé hospodářského subjektu/obchodníka) v IS tak, aby je bylo možné snadno automaticky vyplnit, místo aby je bylo nutné zadávat znovu pro každé nové prohlášení o náležitě péči?

Informační systém tuto funkci v současné době nenabízí. Přesto bude možné duplikovat již podaná prohlášení o náležitě péči, čímž se zkrátí doba potřebná k vyplnění nového prohlášení. Za provedení nezbytných změn v duplikovaném prohlášení k zajištění souladu budou odpovědní hospodářské subjekty a obchodníci. Kromě toho je k dispozici tlačítko „import“, které umožní hospodářským subjektům importovat informace o místě produkce z předem definovaného souboru (ve formátu GeoJSON).

(75) Může systém pomoci zemědělcům identifikovat jejich geolokaci?

Ne, Informační systém slouží jako úložiště prohlášení o náležitě péči předložených hospodářskými subjekty a obchodníky podle čl. 4 odst. 2 a čl. 5 odst. 1. Jako takový neposkytuje software ani nástroje k identifikaci geolokačních souřadnic.

(76) Lze prohlášení o náležitou péči změnit?

Zrušení nebo změna předloženého prohlášení o náležitě péči bude možná do 72 hodin po přidělení referenčního čísla Systémem. Zrušení nebo změna nebude možná, pokud bylo toto referenční číslo prohlášení o náležitě péči již použito v celní deklaraci, v jiném prohlášení nebo pokud byl odpovídající produkt již uveden nebo dodán na trh nebo vyvezen.

Harmonogram

(77) Kdy Nařízení vstoupí v platnost a účinnost?

Nařízení bylo zveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie dne 9. června 2023. V platnost vstoupilo dne 29. června 2023. Použitelnost některých článků, uvedených v čl. 38 odst. 2, však nabude účinnosti dne 30. prosince 2024 (období legisvakance 18 měsíců) a dne 30. června 2025 (24 měsíců) pro mikropodniky a malé podniky.

(78) A co období mezi těmito daty?

Budou muset výrobky uváděné na trh Unie splňovat požadavky Nařízení během období mezi vstupem Nařízení v platnost a datem nabytí účinnosti?

Nabytí účinnosti pro hospodářské subjekty a obchodníky, kteří jsou velkými a středními podniky, je naplánované na 30. prosince 2024, tj. 18 měsíců po vstupu. To znamená,

že hospodářské subjekty a obchodníci nemusí splňovat požadavky u produktů, uvedených na trh Unie před tímto datem. Pro malé a mikropodniky je toto období delší (24 měsíců po vstupu Nařízení v platnost – 30. června 2025).

(79) Jak prokázat, že produkt byl vyprodukován před vstupem Nařízení v platnost?

Kdo nese důkazní břemeno, že relevantní komodita nebo relevantní produkt, který chce hospodářský subjekt uvést na trh nebo vyvézt, byly vyprodukovány před vstupem v platnost a Nařízení se nepoužije?

Nařízení je použitelné, jak je uvedeno v čl. 1 odst. 1, pokud nejsou splněny podmínky čl. 1 odst. 2. Hospodářský subjekt nese důkazní břemeno v případě uplatnění této výjimky a musí být schopen poskytnout relevantní informace jako přiměřený důkaz, že jsou splněny podmínky čl. 1 odst. 2. Ačkoliv v tomto případě není hospodářský subjekt povinen předkládat prohlášení o náležité péči, měl by si hospodářský subjekt uschovat potřebné dokumenty prokazující neaplikovatelnost povinností dle Nařízení.

(80) Jaké jsou povinnosti hospodářských subjektů a obchodníků, kteří nejsou MSP, v případě uvádění na trh nebo vývozu relevantního produktu, vyrobeného z relevantního produktu nebo relevantní komodity, uvedené na trh během období legisvakance (tj. v období mezi dnem nabytí platnosti - 30.6.2023 a dnem nabytí účinnosti - 30.12.2024)?

Tuto situaci lze nejlépe vysvětlit na následujících příkladech:

1. *Relevantní komodita (např. přírodní kaučuk – kód KN 4001) je uvedena na trh během přechodného období, není tedy nutně geolokalizována, a poté je použita k výrobě relevantního odvozeného produktu (např. nové pneumatiky – kód KN 4011), který je pak uveden na trh (nebo vyvezen) po 30.12.2024.*

Pokud bude komodita uvedena na trh během přechodného období, tj. před nabytím účinnosti Nařízení, bude při uvádění odvozeného produktu na trh povinnost hospodářského subjektu (a obchodníků, kteří nejsou MSP) omezena na shromažďování dostatečně průkazných a ověřitelných důkazů, které prokazují, že relevantní komodita (guma) použitá k výrobě tohoto relevantního produktu (pneumatiky) byla uvedena na trh před vstupem Nařízení v účinnost. Tím není dotčen čl. 37 odst. 2, pokud jde o dřevo a dřevařské výrobky.¹

Pokud bude komodita uvedena na trh nebo vyvezena po přechodném období, tj. po 30. 12. 2024, budou se na hospodářské subjekty (a obchodníky, kteří nejsou MSP) vztahovat standardní povinnosti Nařízení. Stejně tak v případě částí relevantních produktů, které byly vyprodukovány z komodit uvedených na trh po 30. 12. 2024, se na hospodářské subjekty (a obchodníky, kteří nejsou MSP) budou vztahovat standardní povinnosti Nařízení.

¹ Nařízení (EU) č. 995/2010 nadále trvá do 31. prosince 2027 na dřevo a dřevařské výrobky definované v čl. 2 písm. a) Nařízení (EU) č. 995/2010, které byly vyprodukovány před 29. červnem 2023 a umístěny na trhu od 30. prosince 2024

2. *Relevantní produkt (např. kakaové máslo – kód KN 1804) je uveden na trh během přechodného období, není tedy nutně geolokalizován, ale je poté použit k výrobě jiného relevantního odvozeného produktu (např. čokolády – kód KN 1806), který je uveden na trh (nebo vyvezen) navazujícím hospodářským subjektem po 30. 12. 2024.*

V tomto případě bude povinnost hospodářského subjektu (a obchodníků, kteří nejsou MSP), uvádějícího na trh nebo vyvážejícího odvozený produkt (čokoládu), omezena na shromažďování dostatečně přesvědčivých a ověřitelných důkazů, které prokazují, že relevantní použitý produkt (kakaové máslo) byl uveden na trh před vstupem Nařízení v účinnost. Pro části konečného relevantního produktu, které byly vyprodukovány s jinými relevantními produkty uvedenými na trh po 30. 12. 2024, se na hospodářské subjekty (a obchodníky, kteří nejsou MSP) budou vztahovat standardní povinnosti Nařízení. Tím není dotčen čl. 37 odst. 2, pokud jde o dřevo a dřevařské výrobky.

3. *Hospodářský subjekt uvede na trh v přechodném období relevantní komoditu nebo produkt, který je poté po 30. 12. 2024 „uveden“ na trh jedním nebo více obchodníky, kteří nejsou MSP.*

V tomto scénáři se povinnosti hospodářského subjektu, který není MSP, omezí na shromažďování dostatečně průkazných a ověřitelných důkazů, které prokážou, že tato relevantní komodita nebo relevantní produkt byl uveden na trh před vstupem Nařízení v účinnost. Tím není dotčen čl. 37 odst. 2, pokud jde o dřevo a dřevařské výrobky.

Další otázky

(81) Vydá Komise metodické pokyny?

Komise pracuje na **pokynech** pro rozpracování některých aspektů Nařízení, zejména na definici „zemědělského využití“, které se budou zabývat otázkami souvisejícími s agrolesnictvím a zemědělskou půdou, certifikací, zákonností a dalšími aspekty, které zajímají mnoho zúčastněných stran v terénu. Zveřejnění těchto dokumentů je plánováno před nabytím účinnosti Nařízení.

Komise rovněž shromažďuje podněty a podporuje dialog mezi zúčastněnými stranami prostřednictvím platformy o ochraně a obnově světových lesů s cílem poskytnout neformální pokyny k řadě otázek. Předkládaný soubor Často kladených otázek již odpovídá na nejčastější dotazy, které Komise obdržela od relevantních zúčastněných stran, a bude průběžně aktualizován. V případě potřeby bude tento výčet nástrojů na usnadnění zavedení požadavků Nařízení do praxe dále rozšířen.

Pozn.: Pro dodržení pravidel nejsou nutné žádné další pokyny. Komise si klade za cíl rozpracovat určité aspekty, aby vysvětlila, jak bude Nařízení fungovat v praxi, sdílet příklady osvědčených postupů atd.

(82) Vydá Komise pokyny pro konkrétní komodity?

Ne. Komise se nicméně chystá předložit příklady osvědčených postupů, například v metodických pokynech, které budou do určité míry zahrnovat aspekty specifické pro komodity.

(83) Jaké ohlašovací povinnosti mají hospodářské subjekty?

Hospodářské subjekty, které nejsou MSP, budou muset každý rok veřejně podávat zprávy o svém systému náležité péče. Pro ty hospodářské subjekty, které spadají do působnosti směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti (Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD) a splňují standardy EU pro podávání zpráv o udržitelnosti (Sustainability Reporting Standards, ESRS) včas, dostačuje zveřejnit svou zprávu podle požadavků CSRD? Nebo budou existovat další požadavky na podávání zpráv?

Nařízení stanoví, že pokud jde o ohlašovací povinnosti, mohou hospodářské subjekty spadající rovněž do působnosti jiných právních aktů EU, které stanoví požadavky týkající se náležité péče hodnotového řetězce, splnit své oznamovací povinnosti podle Nařízení tím, že požadované informace zahrnou do zpráv podávaných v souvislosti s těmito jinými právními akty Unie (čl. 12 odst. 3).

(84) Co je Středisko EU (EU Observatory) pro sledování odlesňování a znehodnocování lesů?

Středisko EU bude stavět na již existujících monitorovacích nástrojích, včetně výstupů programu Copernicus a dalších veřejně nebo soukromě dostupných zdrojů k podpoře implementace tohoto Nařízení poskytováním vědeckých důkazů, včetně map krajinného pokryvu k datu podle čl. 2 odst. 13 Nařízení, týkajících se celosvětového odlesňování a znehodnocování lesů a souvisejícího obchodu. Používání těchto map automaticky nezajistí soulad s požadavky Nařízení, ale bude v této souvislosti pomocným nástrojem, například při určování míry rizika odlesňování. Společnosti budou i nadále povinny provádět náležitou péči.

Středisko EU pro sledování odlesňování a znehodnocování lesů se bude týkat všech lesů na celém světě, včetně evropských lesů, a bude vyvíjena v souladu s dalším probíhajícím vývojem politiky EU, jako je návrh nařízení o rámci pro monitorování odolnosti evropských lesů (Forest Information System for Europe, FISE).

Primárním účelem referenčních map vytvořených Střediskem EU bude poskytovat informace k posouzení rizik hospodářskými subjekty/obchodníky a příslušnými orgány členských států EU. Referenční mapy jako takové budou mít následující vlastnosti:

- **Budou nepovinné.** Nebude žádná povinnost nutit hospodářské subjekty/obchodníky (nebo příslušné orgány), aby používali referenční mapy střediska EU při svém hodnocení rizik.
- **Nebudou jediné povolené.** Hospodářské subjekty a obchodníci (stejně jako příslušné orgány) mohou využívat jiné mapy, které mohou být v jemnějším rozlišení nebo podrobnější než ty, které poskytuje středisko. Nařízení nepředepisuje způsoby získávání informací při posuzování rizik, pokud jde o způsoby informování o posouzení rizik. Středisko je jedním z mnoha nástrojů, které budou k dispozici, a bude to nástroj, který bude Komise nabízet zdarma.
- **Nemají povahu důkazního prostředku.** Referenční mapy poskytnuté Střediskem EU mohou být použity pro posouzení rizik. Nicméně skutečnost, že poskytnutá geolokace spadá do oblasti označené jako les, však automaticky nevede k závěrům o nesouladu. Na druhou stranu bychom neměli předpokládat, že pokud geolokace spadá mimo oblast označenou za les, zásilka/komodita nebude zkontrolována (existují i další potenciálně relevantní rizikové faktory, nehledě k náhodnému výběru při kontrole) nebo že komodita bude automaticky vyhovovat (zprvė nelze u těchto podkladů zaručit 100% přesnost a zadruhé proto, že i komodita nezpůsobující odlesňování by mohla být nelegální).

(85) Co představuje vysoké riziko a jak dlouho může pozastavení trvat?

Čl. 17 umožňuje příslušným orgánům přijmout okamžitá opatření – včetně pozastavení – v situacích, které představují vysoké riziko nesouladu. Co představuje vysoké riziko a jak dlouho může toto pozastavení trvat?

Příslušné orgány mohou určit situace, kdy relevantní produkty představují vysoké riziko nesouladu s požadavky nařízení na základě různých zjištění, včetně kontrol na místě, výsledku jejich analýzy rizik v jejich plánech založených na posouzení rizik, nebo rizik zjištěných

prostřednictvím Informačního systému nebo na základě informací pocházejících od jiného příslušného orgánu, opodstatněných obav atd. V takových případech mohou příslušné orgány zavést prozatímní opatření podle čl. 23, včetně pozastavení uvádění nebo dodávání produktu na trh. Toto pozastavení by mělo skončit do tří pracovních dnů nebo 72 hodin v případě produktů podléhajících rychlé zkáze. Relevantní orgán však může na základě kontrol provedených v této lhůtě dospět k závěru, že pozastavení by mělo být prodlouženo dalšími třídními obdobími, aby se zjistilo, zda je produkt v souladu s Nařízením.

(86) Jak souvisí Nařízení se směrnicí EU o obnovitelných zdrojích energie?

Cíle Nařízení EU proti odlesňování a Směrnice o obnovitelných zdrojích energie se doplňují, protože oba řeší zastřešující cíl boje proti změně klimatu a ztrátě biologické rozmanitosti. Komodity a produkty, které spadají do působnosti obou právních aktů, budou podléhat požadavkům EUDR na obecný přístup na trh, a na uznání za obnovitelný zdroj podle Směrnice o obnovitelných zdrojích energie (Renewable Energy Regulation). Tyto požadavky jsou kompatibilní a vzájemně se posilují. V konkrétním případě certifikačních systémů, používaných v souvislosti s ověřováním nízkého rizika nepřímé změny ve využívání půdy podle Nařízení (EU) 2019/807 (Indirect Land Use Change, ILUC), kterým se doplňuje směrnice (EU) 2018/2001, mohou hospodářské subjekty a obchodníci k získávání dat v rámci svých systémů náležitě péče využívat i tyto certifikační systémy, a naplnit tak některé z požadavků na dosledovatelnost a informace podle čl. 9. Stejně jako u jakéhokoli jiného certifikačního systému není jejich používáním dotčena právní odpovědnost a povinnosti podle EUDR, které ukládají hospodářským subjektům a obchodníkům vykonávat náležitou péči.